

lille Land skal kunne udvikle sig. Dersom Schweiz havde sagt det samme, saa havde det ikke en eneste Veie, som gik fra Schweiz til Italien, saa havde ikke 3—4 smaa Cantoner paa egen Haand bygget Sanct Gotthards-Veien, thi saa havde een eller anden Militair sagt: nei, saa kan man gaae let over Bjerget, men man skal gaae vanskeligt over det, og til evig Tid skulle vi være udelukkede fra det europæiske Samsund, for at Tjenden, om han nogenstunde kommer, skal have svært ved at gaae over Sanct Gotthardt. Det er en Række af Betragtninger, som, hvormange Krigsministre der end have gjentaget dem, dog ere fremsførte med Genfærdighed, og som Intet have med dette Spørgsmaal at bestille; det have vi Lov til at sige her, thi Jernbanefagerne høre os til.

Vi komme nu til et andet Spørgsmaal, som har været berørt af den ærede Minister. Jeg har allerede forud sagt, at Banens egentlige Retning skal jeg ikke discutere, det vil sige, jeg skal ikke nu forsøge at forsvare den Retning, jeg har foreslaaet at give Banen. Jeg skal endog strax gaae et Skridt videre, jeg skal sige, at den Bane, som den ærede Minister paapegede, nemlig en Bane i Dalen ved Gudenaee, naar den nemlig faaer sin rette Forbindelse med en slesvigsk Bane, som kommer fra Vallum, og ikke paa et tidligere Stadium forrykkes i denne Linie, men igjen bøier ind der, hvor jeg har foreslaaet, i Egnen af Amds, ikke væsentlig afviger fra den, jeg her foreslaaer, den er kun slettere, det vil sige, den er fystbarere i Anlægget og giver mindre Product for Staten; jeg kan imidlertid godt forstaae, at der endnu skal Tid til, før man rigtigt kan fatte dette. Der er blevet sagt her, at igjennem saadanne Stepper fører man ingen Jernbane, men dersom det ærede Medlem, der har sagt dette, vil tage alle Beretninger om anlagte Jernbaner for sig, adskillige i Europa anlagte inclusive, saa vil han finde, at det ikke er ganske saaledes; det er slet ikke saaledes. Der er for 10 Aar siden anlagt Jernbaner gjennem Stepper, og ved disse Jernbaner ere Stepperne nu blevne til stærkt beboet Land, og de blive daglig stærkere beboede. (Ballentin: Hvor er det?) Det er i Nordamerika; men jeg vil

føre det ærede Medlem, der spurgte, meget nærmere til vore egne Grændser; — mellem Mecklenborg og Markbrandenburg er der en Jernbane, der saa at sige ikke berører en eneste By af Betydning, og vi maae lægge Mærke til, at de Byer, man her taler om, ere af den Art Byer, som en Mand med en stor Lomme putter i Lommen og gaaer med; de have ikke i mindste Maade noget syndeligt at betyde for Jernbanens Trafik, og desuden ligge de saaledes, at forsaavidt som den Trafik sætter sig i Forbindelse med det, hvorom der egentlig her er Spørgsmaal, den større og den fremmede Omsætning, saa blive de nok Alle nødte til at søge ind paa det eneste Transportmiddel, der er for dem paa de Læder, her er Tale om. Det Hele, hvorom der her er Spørgsmaal, det er: skulle vi vedvarende blive ved at beskaffe og svække det vestlige Jylland til Fordeel for det østlige, eller skulle vi end yderligere hjælpe det østlige paa det vestliges Befolknings? Skulle vi lade dem, der ere paa Østkysten, naar de ville benytte denne nye Handelsvei, føre 4 Mill, før de naae Jernbanen, eller skulle vi lade dem paa Vestkysten blive ved at føre 11 Mill? Jeg skal imidlertid ikke gaae ind paa at forhandle yderligere derom, jeg skal kun igjen komme tilbage til den Bane, som man beder saameget om at faae nivelleret. Det ærede Medlem og Ministeren synes at mene, at der ved at bruge en 20—30 à 40,000 Rd. kan indvindes den Forskiel, der er i Befolkningen ved Anlægget af disse Baner, men det er en reen Feiltagelse. De kunne i trykte Skrifter læse Opgivelser over, hvad de forskjellige Baner have kostet, og, naar de tage en deri indsigtsfuld Mand, som har seet mange Baner, og lader ham bereise de forskjellige Linier, hvorom der her kan være Spørgsmaal, saa vil han paa meget saa Rigsdaler nær pr. Mill kunne sige, at, naar de gaae den Veie, saa vil det i Gjennemsnit koste saa Meget, og, naar de gaae den Veie, saa vil det koste saa Meget. Dertil behøves ingen Nivellering, og, om der behøves Nivellering, saa er det aldeles ikke en saadan, der koster 10 eller 20 eller 30,000 Rd. De Nivelleringer, der koste saameget, ere dem, hvorpaa der skal bygges Arbejdsoverslag; men for